

Opinia Komisji Budżetu i Rozwoju Gminy
o przedłożonym przez Wójta projekcie budżetu Gminy Zamość
na 2026 rok.

Prace nad projektem budżetu 2026 roku rozpoczęły się w miesiącu październiku podczas dwóch spotkań Radnych Rady Gminy Zamość.

Projekt budżetu Gminy Zamość na 2026 rok oraz projekt Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy na lata 2026-2031 Wójt przyjął zarządzeniami z dnia 14 listopada 2025 roku. Projekty przedłożone zostały Przewodniczącemu Rady Gminy Zamość i Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Lublinie, a także przesłano je wszystkim Radnym Rady Gminy. Radni otrzymali również dodatkowe analityczne opracowania budżetowe oraz informacje o złożonych w procedurze projektowania wnioskach Sołtysów.

Przedłożone projekty budżetu i WPF były przedmiotem obrad stałych Komisji Rady Gminy Zamość.

- Komisja Skarg, Wniosków i Petycji w dniu 19 listopada 2025 r.
- Komisji Oświatowo – Społecznej w dniu 18 listopada 2025 r.
- Komisja Rewizyjnej w dniu 18 listopada 2025 r.
- Komisja Budżetu i Rozwoju Gminy w dniach 19 listopada 2025 r. oraz 8 grudnia 2025 r i [30 grudnia 2025r..](#)

W trakcie prac poszczególnych Komisji nie złożono wniosków odnoszących się do przedłożonych rozstrzygnięć budżetowych.

Analizując i opiniując projekt budżetu Komisja Budżetu i Rozwoju Gminy podkreśla następujące zagadnienia:

Wynik finansowy:

Porównania dochodów bieżących, oraz sumy wydatków bieżących i spłaty rat kredytów daje wynik [+ 9 346 113,88 zł](#). W skutkach projektowania budżetowego to środki z dochodów bieżących własnych, które można przeznaczyć na realizację zadań inwestycyjnych. Warto w tym miejscu zauważyć, że budżety wcześniejszych lat zakończono w takim porównaniu wynikami: [- 439 633 zł](#) 2022 rok, [- 416 698 zł](#) 2023 rok, [+ 5 499 862 zł](#) 2024 rok.

W porównaniu dochodów i wydatków projekt budżetu 2026 roku zamknięto kwotą ujemną [- 1 900 000 zł](#), co oznacza deficyt budżetowy. Jest on znacząco mniejszy od wyników budżetów lat wcześniejszych:

- 5 969 627 zł 2022 rok, **- 13 561 159 zł** 2023 rok, **- 2 211 949 zł** 2024 rok.

Dochody bieżące własne:

Na wynik finansowy projektu budżetu Gminy 2026 roku niewątpliwy wpływ ma poziom dochodów bieżących własnych. Kończący się 2025 rok jest pierwszym w funkcjonowaniu nowego systemu naliczania dochodów przekazywanych gminom przez Ministra Finansów. Jego podstawą jest zwiększenie udziału w podatkach PIT oraz ograniczenie subwencji i dotacji. Skutki tych zmian widoczne są w informacjach przekazanych przez Ministra do projektowania budżetowego 2026 roku. Wzrost przekazywanych z budżetu Państwa dochodów o **12 %** w porównaniu do 2025 roku jest pozytywnym sygnałem.

Całość dochodów bieżących własnych projektu budżetu 2026 roku to **129 810 916,68 zł**. W porównaniu do planu budżetu 2025 roku (stan z 30 września) więcej o **9 540 729,71 zł**, czyli wzrost o **8%**. W dochodach bieżących zaplanowano większe wpływy z podatków lokalnych o **613 787 zł**. Dla porównania zwiększone dochody przekazywane przez Ministra Finansów to **10 115 437,39 zł**.

Dochody majątkowe:

Ich łączna kwota to **12 986 767,73 zł**. Jest o **12 207 577,64 zł** niższa od planu budżetu 2025 roku. To skutek kończenia w bieżącym roku zadań inwestycyjnych lat 2022-2025 na których realizację pozyskano dotacje i subwencje. Podstawowe źródło dochodów majątkowych to pozyskane i planowane do pozyskania dotacje unijne i krajowe – łącznie **12 484 505,67 zł**. Własne dochody majątkowe z gospodarki mieniem to zaledwie **502 262,06 zł**.

Wydatki bieżące własne:

Całość wydatków bieżących własnych projektu budżetu 2026 roku to **113 364 802,80 zł**. W porównaniu do planu budżetu 2025 roku (stan z 30 września 2025r.) więcej o **3 232 695,49 zł**, czyli wzrost o **3%**. W rezerwach celowych i ogólnej zabezpieczono do dyspozycji Wójta Gminy łącznie **2 500 000 zł**, w tym **1 000 000 zł** na realizację poważniejszych remontów dróg gminnych i **400 000 zł** na dodatkowe inwestycje z zakresu oświetlenia ulicznego, rezerwa ogólna to **1 100 000,00 zł**. Analizując wydatki bieżące nie można pominąć sytuacji związanej z finansowaniem zadań związanych z funkcjonowaniem w Gminie 12 szkół i oddziałów przedszkolnych w nich oraz przedszkola w Kalinowicach. Projekt budżetu wskazuje dalsze zmniejszenie udziału

środków własnych Gminy w realizacji zadań oświatowych. W 2022 roku było to **37%**, w 2023 roku **40%**, w 2024 roku **31%**, projekcie budżetu 2026 roku **21%**. Sytuacja ta zwiększyła poziom wydatków inwestycyjnych i jest bardzo pozytywna dla finansów gminy.

Wydatki majątkowe:

Całość wydatków majątkowych projektu budżetu 2026 roku to kwota **31 332 881,61 zł**. Jest ona o **15 801 002,50 zł** niższa od planu budżetu 2025 roku (stan z 30 września). To podobnie jak w przypadku dochodów majątkowych skutek kończonych w bieżącym roku dużych inwestycji lat 2022-2025 realizowanych z dotacjami krajowymi. W projekcie budżetu uwzględniono realizację **63 zadań** inwestycyjnych. Specyfikę podejmowania decyzji z tego zakresu obrazuje poniższe zestawienie – **63 zadań inwestycyjnych projektu budżetu to:**

- **17 zadań** (szczególnych) Wieloletniej Prognozy Finansowej lat 2020-2031, w tym **13 zadań** realizowanych lub planowanych do realizacji z udziałem dotacji krajowych i unijnych. Z powyższych **17** aż **14** zadań to decyzje podjęte przez organy Gminy przed etapem projektowania budżetowego.
- **28 zadań** programu Fundusz Sołecki, w tym **15 zadań** Funduszu Sołeckiego 2026 roku (**w tym 13 nowych**)
- **44 zadania** będących kontynuacją inwestycji lat 2022-2025 (w tym zadania WPF-u i Funduszu Sołeckiego)
- **3 zadania** realizowane w ramach budżetów gminy każdego roku
- **2 nowe zadania** - planowane do realizacji wyłącznie w zakresie opracowania dokumentacji.

Część inwestycyjna projektu budżetu 2026 roku jest więc odpowiedzią na problem sygnalizowany podczas projektowania budżetowego 2025 roku. Podejmujemy realizację zadań z opracowaną w latach 2022-2025 dokumentacją budowlaną. Projekt budżetu przyszłego roku nie zawiera jednak odpowiedzi na pytania o przyszłość wielu innych ważnych i pilnych inwestycji, które nie posiadają opracowanej dokumentacji.

Zadłużenie budżetu:

Specyfika Gminy Zamość, oraz zakres rzeczowy i finansowy ujęty w projekcie budżetu 2026 roku zadań bieżących i majątkowych powiązany jest ściśle z zadłużeniem budżetu Gminy. Jego planowana wysokość na koniec przyszłego roku to **29 000 000 zł**, o **900 000 zł** więcej niż na koniec bieżącego. W relacji do poziomu dochodów

bieżących **22%**. W latach 2024-2025 udział zadłużenia w dochodach bieżących wynosił **23%**, a w latach 2022 i 2023 odpowiednio **29%** i **27%**. Nowy kredyt projektu budżetu przyszłego roku to kwota **8 000 000 zł**. Z pozycji realizacji zadań gminnych wydaje się konieczny. Kwotowe zwiększenie zadłużenia budżetu zabezpiecza wzrost poziomu dochodów bieżących o **8 %**, z jednoczesnym wolniejszym zwiększeniem wydatków bieżących o **3%**. Trzeba jednak mieć na uwadze skutek powyższego w postaci zwiększenia obsługi zadłużenia budżetu o **1 450 000 zł** w stosunku do 2025 roku.

Wnioski końcowe.

W przedłożonym projekcie budżetu 2026 roku Wójt realizuje decyzje podejmowane przez organy Gminy w latach 2022-2025. W tym nowe zadania inwestycyjne z opracowaną dokumentacją techniczną, w którym kończą się pozwolenia na budowę, a które są zadaniami bardzo ważnymi w poszczególnych sołectwach gminy.

W przedłożonym do uchwalenia projekcie budżetu Gminy na 2026 rok Wójt wprowadził trzy zmiany z własnej inicjatywy. Dotyczą one dwóch przedsięwzięć Wieloletniej Prognozy Finansowej:

- Modernizacja energetyczna budynków na terenie MOF Zamość
- Modernizacja kompleksu sportowego "Moje boisko - Orlik 2012" w Żdanowie

Wprowadzone zmiany wynikają z decyzji Rady Gminy podjętych podczas sesji Rady w dniu 26 listopada 2025 roku.

Trzecia zmiana dotyczy dochodów i wydatków programu odbioru odpadów komunalnych z gospodarstw domowych. W tym przypadku jest to konieczne dostosowanie do rozstrzygnięć przetargu na świadczenie usługi w 2026 roku.

W projekcie budżetu Wójt wprowadził również zmiany wynikające z uwag Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie (uchwały podjęte 11 grudnia 2025 roku)

- W planowanych dochodach bieżących własnych wycofano dotację Samorządu Województwa Lubelskiego w kwocie **187 000 zł** na realizację projektu LUBELSKIE BEZ AZBESTU. Zadanie to będzie realizowane przez Samorząd Wojewódzki, a Gmina przekaże dotację w wysokości 15% kosztów (w 2026 roku plan **33 000,00 zł**)
- W wydatkach bieżących własnych zmniejsza się planowaną kwotę wydatków na realizację programu LUBELSKIE BEZ AZBESTU, z **220 000,00 zł** na **33 000,00 zł**.
- W załączniku nr 4 do projektu budżetu „Planowane kwoty dotacji udzielanych z budżetu Gminy w 2026 roku” ujęto dodatkową

pozycję pn. Województwo Lubelskie / dotacja "Lubelskie bez azbestu" z kwotą **33 000,00 zł**.

- Wprowadzono również zmiany w klasyfikacji księgowej zadań realizowanych z udziałem dotacji Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach programu Fundusze dla Lubelskiego 2021-2027 w ramach Zintegrowane Inwestycje Terytorialne Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Zamość. Nie powodują one zmian finansowych w dochodach i wydatkach budżetu.

Komisja budżetu i Rozwoju Gminy zapoznała się z trzema uchwałami Składów Orzekających Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie z dnia 11 grudnia 2025 roku:

- W sprawie zaopiniowania projektu uchwały budżetowej na 2026 rok
- W sprawie zaopiniowania projektu uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej
- W sprawie możliwości sfinansowania deficytu

Po zapoznaniu się z przedłożonym Radzie Gminy Zamość projektem budżetu Gminy na 2026 rok, oraz projektem Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2026-2031, **Komisja Budżetu i Rozwoju Gminy proponuje ich przyjęcie.**

Zamość, 8 i 30 grudnia 2025 roku